Cover Page

AC___________

Item No. ______

UNIVERSITY OF MUMBAI

Syllabus for Approval

Sr. No.	Heading	Particulars
1	Title of the Course	**S.Y.B.A. (MARATHI)**
2	Eligibility for Admission	**F.Y.B.A. Pass**
3	Passing Marks	**40**
4	Ordinances / Regulations (if any)	**Nil**
5	No. of Years / Semesters	**01 (Two Semester)**
6	Level	**U.G.**
7	Pattern	**Semester**
8	Status	**Revised**
9	To be implemented from Academic Year	**From Academic Year 2021-22**

Name & Signature of BOS Chairperson :

Name & Signature of Dean:

UNIVERSITY OF MUMBAI

Revised Syllabus

(Choice Based Credit System, CBCS)

Sem. III & Sem. IV

Program: S.Y.B.A.

Course: Marathi

From 202-12 2

Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane (Arts, Science & Commerce)

मबुंई विद्यापीठ
वितीय िर् षबी.ए.
मराठी
अभ्यासक्रम *(CBCS)*

Course Code	Core Course	No of Credits
सत्र ३ रे	कथन सावित्य	
UAMAR ३०१	भार्ा आवण बोली अभ्यास	३
UAMAR ३०२		३
सत्र ४ थे		
UAMAR ४०१	नाट्य सावित्य	३
UAMAR ४०२	मराठी व्याकरण आवण लेखन कौशल्ये (स्पधा ष परीक्षा)	३

Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane (Arts, Science & Commerce)

वितीय ◌िर् षबी. ए. मराठी अभ्यासपवत्रका क्र.२ कथन सावित्य

सत्र ३ (वतसरे)- एकूण व्याख्याने ४५ - श्रेयाकुंने - ०३

उददष्टे ◌े*(Objective)*

१) कथन सावित्याचा पररचय करून घेणे ◌े

२) कादबुंरी या ◌िाड्मय प्रकाराचे स्रूप ◌ि ◌िैवशष्ट्ट्ये समजून घेणे

३) नेमलेल्या कादबुंरीचे विविध घटकानसार वििेचन ◌ि विश्लेर्ण करणे

४) कथा या ◌िाड्मय प्रकाराचा घटकानसार नेमलेल्या कथासग्रुंचिे विश्लेर्ण करणे

घटक-१ कथन सावित्याचा पररचय (१५ तावसका) शे्रेयाकुंन १

अ) कथा ◌ि कादबुंरी या सावित्य प्रकाराचा सैद्ावुंतक पररचय

घटक- २ 'फेसाटी - कादबुंरी – निनाथ गोरे, अक्षर ◌िाङ्मय प्रकाशन (१५ तावसका) शे्रेयाकुंन १

घटक -३ 'बक-याची बॉडी – समर खडस, शब्दालय प्रकाशन (१५ तावसका) शे्रेयाकुंन १

तृतीय सत्रान्त परीक्षा - गण१००

रीेल अभ्यासपवत्रकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपवत्रकेचे स्रूप पढीलप्रमाणे -

प्रश्न १- ' कथन' सावित्यप्रकाराचा सैद्ावन्तक पररचय यिार पयायष देऊेन एक प्रश्न - गण२०.

प्रश्न २ - ''फेसाटी ' या कादबुंरीर पयायष देऊेन एक प्रश्न – गण२०.

प्रश्न३ - "'बक-याची बॉडी" कथा सग्रुंिािर' पयायष देऊेन एक प्रश्न – गण२०.

प्रश्न ४ – वतन्िी गटातील सिा टीपा विचाराव्यात दकिा लघत्तरी प्रश्न विचारीेत विद्यार्थयानीं कोणतिी चार सोडिाव्यात - गण४०.

१) कथन' सावित्यप्रकाराचा सैद्ावन्तक पररचय

२) 'फेसाटी '

३) "'बक-याची बॉडी"

साध्ये *(Outcome)*

१) मराठी सावित्यातील कथन सावित्य अभ्यासून विद्यार्थयानांा कथन सावित्याचे विश्लेर्ण करून मम षग्रिण करता येईल

२) कथा कादुंबरी ◌िाचताना कोणत्या दृषूटीने ◌िाचिो याचेज्ञ ◌ान प्राप्त ◌िोईल

सदुंभ षग्रथुं

१) फेसाटी : चचतन आवण मथुंन, सपुंा. आशा मडुें,◌े सग्रुंाम टेकले, अथि षपवब्लकेशन्स, जळगिा

२) फेसाटी विशेर्ाकुं, ◌िारूळ त्रेमावसक ददिाळी २०१८

सत्र -४ (चौथे) एकूण व्याख्याने ४५ - श्रेयाकुंने -३

वितीय ि र् षबी. ए. मराठी अभ्यासपवत्रका क्र.२

नाट्य सावित्य

उददष्टे े(*Objective)*

१*)* नाटक या िाड्मय प्रकारची सकुंल्पना ि त्याचे स्रूप समजून घेणे

२*)* मराठी नाट्य िाड्मयाची िाटचाल ठळक नाट्याधारे लक्षात घेणे

३*)* एकादुंकका या नाट्यप्रकारचे स्रूप ि त्याची िैवशष्टे ेजाणून घेणे

४*)* मराठीतील एकादुंकका िाटचाल लक्षात घेणे

५*)* वनिडक एकादुंककाचुं अभ्यास करणे आवण लेखनाचे स्रूप िैवशष्टे ेसमजून घेणे

घटक १: नाट्य ('नाटक ि एकादुंकका') या सावित्यप्रकाराची ठळक िैवशष्ट्ट्ेये (१५ तावसका) श्ेरेयाकुंन- १

घटक २: 'आमदार सौभाग्यिती '- नाटक – श्रीवनिास जोशी (रा रुं बोराडे ेयाचुंया कादबुंरीिर आधाररत नाटक) काराँटनेनटल प्रकाशन, (१५ तावसका) श्ेरेयाकुंन १

घटक ३: वनिडक एकादुंककाचा अभ्यास (१५ तावसका)श्ेरेयाकुंन १

१ झूलता पूल – सतीश आळेकर

२ रक्तपष्ट्प – मिेशे एलक ुंचिार

३ जिाज फ टल ुंअौ े: दत्ता भगत

४ दक ान क णी माडुं नये : सजुंय पिार

५ काजळ क बड्या एकातुंाला : प्रा. ददलीप परदेशी

६ कृष्ट्णाजी केशि : प्रल्िाद जाधि

७ वचऊताई वचऊताई दार उघड : प्रदीप राणे

८ ररक्षिाला : चद्रुंशेखर फणसळकर

९. दगड आवण माती : दत्ता पाटील

चतथषसत्रान्त परीक्षा - गण१००

रील अभ्यासपवत्रकेचे प्रथम सत्रान्त प्रश्नपवत्रकेचे स्रूप पढीलप्रमाणे -

प्रश्न १- नाट्य ('नाटक ि एकादुंकका') या सावित्यप्रकाराचा सैद्ावन्तक पररचय यिार पयायष देऊेन एक प्रश्न - गण २०.

प्रश्न २ -'आमदार सौभाग्यिती ' या नाटकिार पयायष देऊेन एक प्रश्न – गण२०.

प्रश्न३ - वनिडक एकादुंककिार ' पयायष देऊेन एक प्रश्न – गण२०.

प्रश्न ४ – वतनिी गटातील सिा टीपा विचाराव्यात दकिा लघत्तरी प्रश्न विचारीत विद्यार्थयानिी कोणतेिी चार सोडिाव्यात - गण४०.

१) नाट्य ('नाटक ि एकादुंकका') या सावित्यप्रकाराचा सैद्ावन्तक पररचय

२) 'आमदार सौभाग्यिती '

३) वनिडक एकादुंकका

साध्ये *(Outcome)*

१*)* नाटक आवण एकादुंकका या प्रकारचे िाड्मयीन स्रूप लक्षात येईल

२) नाट्य सावित्याची िटचाल समजेल

३) नाट्य ज्ञान वमळून नाट्य रचना करता येईल

सदुंभ षग्रथुं

१)आधवनक मराठी नाटक (आशय आवण आकृतीबधुं) सर्मा जोगळेकर

२) दवलत रुंगभूमी – सपुंादन ि प्रस्तािना : भालचद्रुं फडके, सरेश एजन्सी, पणे

३) मराठी नाटक आवण रुंगभूमी : पविले शतक (१८४३ ते १९४३) वि.भा. देशेपाडुें, े व्ह्िनस, पणे

४ : मराठी नाटक)स्ितिुंत्र्योत्तर काळ (१९४७ ते १९९०वि).भा, देशेपाडुेंपणे,व्ह्िनस ,

५ मराठी नाटक आवण रुंगभूमी)विसो ेशतक : िसतुं आबाजी डिाके पॉप्यलर प्रकाशन मबुंई

६ मराठी नाटक आवण रुंगभूमी): विमाशुं्स्मातष, विश्वनाथ चशदे, े प्रवतमा प्रकाशन, पणे.

७) नाटक एक िाङ्मय प्रकार : दत्ता भगत, य.च.म.म.वि., नावशक

८) नाटक आवण मी ,विजय तडें लकर, वडम्पल प्रकाशन ,मबुंई, ,१९९७.

९) नाटक एक चचतन – कानेटकर िसतुं

१०) नाटकातली वचन्िुं– नाईक राजिी

११) मिानगरी नाटकुं – नाईक राजिी

१२) मराठी नाटक : नव्या ददशा आवण िळणे, भिाळकर, तारा

१३) नाटक कालच ुंआवण आजच ुं: राजापरे-तापास, पष्ुपलता

१४) प्रायोवगक नाटक : भारतीय आवण जागवतक-(सपुंा) सूयिषशुंी नानासिोबे

१५) वनिडक मराठी एकादुंकका : सपुंा. सधा जोशी, रत्नाकर मतकरी, सावित्य अकादमी, ददल्ली.

१६) वनिडक एकादुंकका : वि.भा. देशेपाडुें, े १९७७

१७) सिोत्कृष्ट मराठी एकादुंकका, प्रभाकर नारायण पराजुंपे, सपण षप्रकाशन, पणे, १९४८

१८) मराठी एकादुंकका तत्रुं आवण विकास, सपुंादक श्री. रुं.भी. वभडे ेसपण षप्रकाशन पणे.

१६) एकादुंकका विशेर्ाकुं, पचुंधारा, जलै-सप्टेबर, २०१५

Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane (Arts, Science & Commerce)

वव्दतीय ि र्,ष कला, मराठी अभ्यासपवत्रका क्र. ३

सत्र ३, अभ्यासपवत्रका क्र. ३, एकूण व्याख्याने ४५, श्रेयाकुंने ३

भार्ा आवण बोली अभ्यास

उदिष्टे े(*Objective*)

१) भार्ेचे स्रूप समजून घेणे

२) भार्ाबोली समाजाचा परस्पर सबुंध अभ्यासणे

३) बोलीचे स्रूप ि विर्य समजून घेणे

घटक १ (अ) मानिी भार्ेचे स्रूप , एकूण व्याख्याने १५, श्रेयाकुंने १

सपेर्ुंर्ण – मानिी आवण मानेतराचुं, े मानिाचुं भावर्क ि भार्ेतर सपेर्ुंर्ण, मानिी भार्ेची लक्षणे ककिा स्रूप विशेर् (ध्न्यिात्मकता, वचन्ात्मिकता, यादृवृच्किता, सजनषशीलता,प्रत्यक्षातीतता, सामावजकता,पररिजनषशीलता इ.) मानिी भार्ेच्या व्याख्या

(आ) भार्ेची विविध काये - रोमान याकबसनचे सपेर्ुंर्णाचे नमनारूप ि ६ भावर्क काये (वनदेशात्म, आविष्ट्कारात्म, पररणामवनष्ठ, सौंदयात्षम, सपुंकषवनष्ठ, अवतभार्ात्म)

घटक २ (अ) भार्ा, समाज आवण ससुंकृती - एकूण व्याख्याने १५, श्रेयाकुंने १

भार्ा - एक सासुंकृवतक सवुंचत, सासुंकृवतक जडणघडणीचे, े सक्रुंमणाचे माध्यम एडिड षसपीरबजेंमीन िोफष याचुं भावर्क सापेक्षतािादाचा अभ्यपगम भार्ेकडे ेपिाण्याचा समाज भार्ीिज्ञावनक दृवृष्टकोण, समाजातील भार्ीिैविध्य आवण भार्ेचा बहुवजनसीपणा, भावर्कसासुंकृवतक विविधता परस्परसबुंधुं

आ) भार्ा, प्रमाण भार्ा आवण बोली : सकुंल्पना विचार व्याख्याने १५ श्रेयाकुंने १

'प्रमाण भार्ा' म्णिजे काय, प्रमाण भार्ेची आिश्यकता, प्रमाण भार्ा ि बोली याचुंयातील सबुंधुं, त्याचुं िापरक्षेत्र, बोलीिैविध्य- उपबोली, स्थावनक बोली-प्रादेवेशक बोली- जावतवनष्ठ बोली-सामावजक बोली इ., बोलींविर्यीचे गैरसमज (शद्ाशद्ता, श्रेष्ठकवनष्ठता, अगुंभूत क्षमता इ.) ि तर्थये, े मराठीच्या विविध बोली

घटक ३ (अ) बोलींच्या अभ्यासाची गरज ि मित्त्ि

बोलीविज्ञान (Dialectology), बोलींच्या अभ्यासाची ददशा - बोलींचा विजनात्मक अभ्यास, सामावजक-सासुंकृवतक अभ्यास, बोलींच्या अभ्यासाची साधने, े क्षेत्रीय काय ष(Field Work), बोलींची व्याकरणे ि कोशरचना याचुं मित्त्ि, बोलींसमोरील आव्िाने ि त्याचुं जतन ि सुंिधनष यासुंाठी करियाच्या प्रयत्नाचुं ददशा

आ) मराठीतील प्रमखबोली : िऱ्हाडी, अविराणी, कोकणी बोलीचे स्रूप विशेर्

इ) मालिणी ि आगरी बोलींची िैवशष्ट्ट्ये- व्यत्पत्ती आवण विकास, व्याकरवणक िैवशष्ट्ट्ये, े उच्चार प्रदक्रया, म्णिी, िाक् प्रचार, शब्दसग्रुं इ.

Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane (Arts, Science & Commerce)

प्रश्न क्र. १ घटक १ िर अतुंगतष पयायषासि एक प्रश्न (गण२०) प्रश्न क्र. २ घटक २ िर अतुंगतष पयायषासि एक प्रश्न (गण२०) प्रश्न क्र. ३ घटक ३ िर अतुंगतष पयायषासि एक प्रश्न (गण२०)

प्रश्न ४ – वतन्ीी गिटातील सिा टीपा विचाराव्यात दकिा लघत्तरी प्रश्न विचारीत विद्यार्थयानीी कोणर्तीी चार सोडिाव्यात - गण४०.

साध्ये *(Outcome)*

१) मराठी भारे्चे स्रूिप समजेल

२) मराठीच्या विविध बोलींचे ज्ञान िोईल

३) मराठी बोलीअभ्यासाला चालना वमळेल

सदुंभ षग्रथुं:

१) भारतीय भार्ाचुं लोकसिेक्षण: सिेक्षण मावलका मख्य सपुंादक- डॉ. गणेश दिेी, मिाराष्ट्र खडुं सपुंादन: अरुण जाखडे, पद्मगधंुा प्रकाशन, २०१३

२) मालिणी बोली-व्याकरण, सावित्य ि शब्द कोश, सपुंा डॉ. पष्ट्पलता राजापरे-तापस, डॉ. रमेश धोंगडे, शब्दपरी प्रकाशन.

सत्र ४ (चौथे) एकूण व्याख्याने ४५ श्रेयाकुंने ३

मराठी व्याकरण आवण लेखन कौशल्ये (स्पधा षपरीक्षा)

उदिष्टे े(*Objective)*

१) भार्ा लेखन कौशल्य आत्मसात करणे

२) वनबधुं लेखनाचे कौशल्ये आत्मसात करणे

३) वनबधुं लेखनाचा सरि करणे

४) सगुंणकीय उपयोजन करणे

५) मराठी व्याकरण समजून त्याचे उपयोजन करणे

घटक १ व्याकरण एकूण व्याख्याने १५, श्रेयाकुंने १

णिमषाला शब्दाचुंया जाती काळ
चलग चिन प्रयोग अलकुंार
र्त्ति समास िाकयाचुं प्रकार शब्दसधुी
सधुी-स्रिसधुी विभक्ती विरामवचर्ने समानाथी शब्द
विरुद्ाथी शब्द िाकप्रचार म्णिी ि अथ ष विरामवचर्ने
शब्द सम्िूबिल एक शब्द अलकुंाराचे प्रकार इत्यादी घटकाचुी सर्क्षु पाने चचा ष

घटक २ एकूण व्याख्याने १५, श्रेयाकुंने १

मराठी भार्ा आवण आधवनक तत्रुंज्ञान पररचय ि प्रात्यवक्षक
पॉिरपॉईंट प्ेरेझेन्टेशन, यवनकोड टुंकलेखन.

घटक ३ एकूण व्याख्याने १५, श्रेयाकुंने १

अ वनबधुं
आ कल्पना विस्तार
इ आकलन
ई साराशुं लेखन

चतथषसत्रातुं परीक्षेचे स्रूप

प्रश्न क्र. १ घटक १ िस्तवनष्ठ स्रुपाचे ४० पैकी कोणतिी ३० प्रश्न सोडविणे (गण६०)
प्रश्न क्र. २ घटक २ िर अतुंगतष पयायषासि एक प्रश्न (गण२०)
प्रश्न क्र. ३ घटक ३ िर अतुंगतष पयायषासि एक प्रश्न (गण२०)
सदुंभ षग्रथुं:
साध्ये *(Outcome)*

१) भार्ालेखन कौशल्य आत्मसात िोईल

२) मराठीचे लेखन कौशल्य प्राप्त िोईल

३) सगुंणकासाठी मराठी भार्ेचा उपयोग िोईल

४) स्पधा षपरीक्षा उत्तीण षिोण्यासाठी िा अभ्यासक्रम उपयक्तठरेल.

Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane (Arts, Science & Commerce)

सदुंभ षग्रथुं-
१) मराठी व्याकरण : प्रा डॉ. के.पी. शिा, ओम पवब्लकेशन, सप्टेंबर २०१२
२) मराठीचे व्याकरण : डॉ लीला गोविलकर, शब्दालय प्रकाशन, जून २०१५
३) मराठी भारे्चे िाकयप्रकार ि म्णिी : कै. विद्याधर िामन वभडे, वचत्रशाळा प्रकाशन पणे, ऑक्टोबर १९१८
४) मराठी भारे्चा भारि्ैज्ञावनक अभ्यास : डॉ. अलका मटकर, शब्दालय प्रकाशन, २०१७
५) मराठी लेखन शद्ी : डॉ. भास्कर वगररधारी, गौतमी प्रकाशन, नावशक, २०१२
६) मराठी व्याकरण िाद आवण प्रिाद, कृष्ण्ण श्री अजनषिाडकर
७) मराठी व्याकरण किी समस्या : प्र. ना. दीवक्षत
८) मराठी व्याकरणाचा इवतिास कृष्ण्ण श्री अजनषिाडकर
९) मराठी व्याकरण : मो. रा. िाळुंबे
१०) मराठी व्याकरणविवेक : मा. ना. आचाय ष
११) मराठी व्याकरणाचा पनर्विचार :अरचिद मगुंरुळकर
१२) मराठीचे व्याकरण : लीला गोविलकर
१३) शास्त्रीय मराठी व्याकरण : मोरो केशि दामले
१४) शद्लेखनविवेक : द.ना गोखले े
१५) आधवनक माविती तत्रंज्ञानाच्या विश्वात : दीपक वशकारपूर, उज्ज्लि साठे, उत्कर् षप्रकाशन पणे.

Satish Pradhan Dnyanasadhana College, Thane (Arts, Science & Commerce)